voor G van G.

SPIRAAL SCHETSBOEK

PERFECT No. 386

Ned. Octrooi No. 39731

Je zult wel verwonderd zijn Geert
over dit St. Nic. cadeautje
Maar laatst las ik eens, dat je alles wat je
beleefd hebt op moet schrijven, wil je 't echt beleven.
Je snapt natuurlijk al wel, dat 't over Henkje gaat.
Hoewel 't een heel geschrijf zal worden, wil ik er nu
na een jaar vol belevenissen met Henkje, toch aan beginnen
Ik hoop maar dat 't lukt, en dat ik er klaar mee kom

Tot dan van onze Henk en mijzelf

Maar dat wisten we nog niet. Want, weet je nog wel, eerst kwam er dat telefoontje van Juffrouw de Jong en daarna haar bezoek op Maand. 22 Nov. om over Henkje te praten.

Wat waren we benieuwd, naar wat ze ons te vertellen had! Want we wilden toch wel graag een kindje hebben, maar als 't nu eens zo heel ongunstig uitviel?

Gelukkig bleek dat mee te vallen en zo konden we 't jongetje Donderdag de 25ste uit Amsterdam halen.

We waren één en al opwinding. 's Avonds ging ik nog naar Deventer, om 't bij je thuis te vertellen. Je moeder ging er een beetje van huilen. Ze had 't zo graag anders gewild.

Rini sleepte echter al gauw een pak kleertjes en doeken naar beneden om te kijken, wat ik ervan gebruiken kon. Gelukkig maar, want 't bleek, dat 't jochtje maar 25 luttele pondjes bij zich had en heel weinig bruikbare kleertjes.

Er werd een bedje gekocht en opgemaakt. Een box konden we van Tinholt te leen krijgen en zo kwam in een paar dagen 't zaakje klaar en werd 't eindelijk Donderdagmiddag.

Jantje van Maanen hing natuurlijk half uit haar raam, toen ze me langs zag komen, om me van allerlei goede wensen voor te roepen.

Om half één van de trein gaan. Terwijl ik op je wachtte, kwam Rini met Tinke nog aangefietst. Ze bracht nog een dekentje om 't kind in te wikkelen. Eindelijk gingen we dan. 't Was niet druk in de coupé. Een man maar, een soort buiten aannemer, die even voor zaken naar 't dam moest en die ons „goede zaken" toewenste, toen hij de trein uitging. In ons geval was nogal toepasselijk.

Weetje nog wel G., dat we allebei een beetje buikpijn hadden en dat we nog wel een paar straten verder wilden lopen omdat we nog vrij waren. We waren er echter al gauw en in 't kantoortje van Juffrouw de Jong

moesten we nog een hele tijd wachten, want zij haalde 't kind uit Landvoort, waar 't in een kinderhuis was.

Maar eindelijk dan hoorden we een auto dichtslaan en even later klagelijk huilen. Daar kwam ons kind!

We werden naar beneden geloodst in een groter kantoor en ja hoor, daar lag ie op de tafel, dik ingepakt, een wit behuild toetje, maar met grote blauwe ogen.

Ik moest toen toch wel even iets wegslikken, omdat dat bundeltje ons maar zo gegeven werd.

Juffrouw de Jong las toen nog een paar papieren voor, betreffende z'n afkomst. Maar Henkje schreeuwde zo dat ik 't niet kon horen. Toen nam ik hem op de arm en keek met hem uit 't raam. Er vlogen duiven over de gracht. Henkje zag ze en werd stil. Er werd een Taxi besteld en zo waren we op eens een vader en moeder, die met hun kleine kind op reis moesten. In de wachtkamer van 't centraal station dronken we thee. Ik wou Henkje een liga-koek

geven, maar dat ging nog niet. Toen kreeg hij alleen dan maar thee, van 't lepeltje gehapt en dat ging best.

In de coupé was 't zeer vol. Gelukkig sliep Henkje gauw. Maar hij woog zwaar op m'n arm. We zeiden niet veel, maar we moesten telkens naar z'n snoetje kijken.

Vreemde gewaarwording, dat we eigenlijk net zoveel van 't kind afwisten als de overige reizigers.

De auto uit Gorssel wachtte al en zo kwamen we, zeer gelukkig met onze kleine last, half zeven thuis. We deponeerden hem op de divan en toen gingen we hem eens uitpellen. Er bleek een stevig, goed gevormd kereltje in al die natte boel te zitten. En daar kwam de rooie buurvrouw al aan, die kon haar nieuwsgierigheid niet langer bedwingen.

We gaven Henkje schone kleertjes aan. Hij was nog altijd een beetje verdrietig

Je moeder en Rini kwamen daarna ook al gauw en ook Annie nog. Ik had intussen wat pap gekookt, maar in 't voeren had ik nog geen handigheid. Moeder deed 't me voor

En 't ging er in als pap en daarna werd Henkje naar bed gebracht. 's avonds kwam Cor Tinholt nog even aan om te zien of we ons wel konden redden met 't kleintje. Ik liet hem haar vol trots zien, hoe hij al keurig verzorgd in z'n bed lag. Ze kuste me en zei, dat ze 't fijn voor ons vond.

We gingen vroeg naar bed, maar we sliepen niet veel, want we luisterden maar naar de geluiden (die er niet waren) uit 't kleine bedje. 's Morgens om half zeven stond meneer te dansen aan 't voeten eind, met afgetrapte zak en luier.

We hadden trouwens al gauw door dat Henkje een zeer opgewekte, dansende woelwater was, die we met moeite in de luiers konden krijgen. We vonden z'n gezichtje eerst wat vreemd om het ver-voorstekende bovenlipje maar nu zien we dat al niet meer. M'n moeder voelde zich goed genoeg om ook dadelijk naar de nieuwe kleinzoon te komen kijken. 't Werd een drukke Vrijdag. Op een gegeven moment stonden er 7 menschen

om z'n bos, wat Henkje kennelijk prachtig vond.

Ik herinner me nog, dat hij de eerste dagen voor mannen wat bang was. Maar die weken was hij misschien ook nog niet veel tegengekomen.

Al gauw kregen we wat meer handigheid in 't verzorgen van Henkje. 't Was fijn, dat jij 't ook kon, al vond je die dikke poep luiers wel grieselig.

De eerste dagen wist ik soms echt niet, wat ik met 't jonkje beginnen moest. Hij was gewend in een bedje te leven. Hij at en speelde en sliep daar, maar hier ging 't wel een beetje anders toe. Soms bracht ik hem wel 3 x per dag naar bed omdat ik 't zo naar vond, hem in de box te zien liggen. Maar na een paar weken, toen ie wat meer gewend was, werd z'n dagindeling zo: 's morgens naar beneden, schone broek aan en dan in de box. Henkje kreeg kindermeelpap, dan ging jij naar school. Ik ging luiers wassen en de boel aan kant maken en zo tegen negen uur altijd als ik de kamer uit was, poepte Henkje in de box. Dan kreeg hij meteen z'n

badje en werd hij daarna in bed gestopt. Tussen de middag was hij er dan weer uit en van half 3 tot 4 uur er weer in.

'S avonds maakte jij hem dan bedklaar en dat was geen kleinigheid. Ik herinner me nog, dat op een zondagavond, toen je vader en moeder bij ons waren, zij hun hoofd schudden over zo veel uitbundige levenslust.

Z'n eten bestond uit: pap, beschuit geweekt in warmwater, groente + bonenpuree, yoghurt, en geraspte appel. Hij danste van plezier als ik met een schaaltje eten kwam. Maar hij had de onhebbelijke gewoonte om na iedere hap z'n duimpje in de mond te doen. Dat was erg lastig. Daarom deed ik maar eens wat schapekaas op z'n duim en dat hielp. Hij had 't best door dat z'n duimpje niet lekker meer smaakte.

Henkje had eerst veel last van slijmpjes die in z'n luchtpijp kwamen en zo piepte hij nogal eens. Maar Dr Upmeyer stelde ons gerust en zei dat hij er wel doorheen zou groeien, als hij maar een keer flink buiten kwam. Zo af en toe als de zon even scheen, nam ik hem even op de arm mee de tuin in. En dat

moest natuurlijk op de foto gezet worden en
zo kwam dan de kinderwagen op 't appel
Je zei, dat ik die maar met Moeder
of Kini moest gaan kopen, maar tenslotte
ben je toch zelf met me naar stad getrokken.
Er was nit Engeland net een nieuw soort
wandelwagentje geïmporteerd, dat ons
wel aanstond, "'t kostte maar f 100," maar
't was dan ook voor Henkje.

Henkje zegt: Toewie Toewie ta!
„Dat wagentje, mon
dat is pima in orde
hoor! Als mama me
rijdt, ga ik lekker slapen"

Dat was wel in orde, maar wat we niet zagen was, dat z'n duimpje in een lus van een steekje, van z'n mouwtje zat.
Henkje vrolijkte bij zoveel belangstelling weer wat op, kreeg wat te drinken en werd weer naar z'n bedje gebracht. Hij was de hele nacht wat onrustig. 's morgens bij 't aankleden ontdekte ik pas wat hem gehinderd had. 't Lusje had toen al een heel sneedje in z'n duimpje gemaakt. En zo had die stakker niet eens op 't duimpje kunnen zuigen.
Toen ik dat aan m'n moeder vertelde, was ze erg kwaad op me en zei, dat 't erg slordig van me was. Zij kleedde ons vroeger van topfot teen uit en weer aan, om maar zeker te wezen, dat 't aan de kleertjes niet lag, als we schreeuwden.
"Henkje was een bijdehand jochje en je Moeder vond, toen ze eens een dag hier was, dat Henkje al wel best op 't potje kon zitten. En ja, hoor, 't lukte al vrij gauw om 's morgens dat eerste hoopje op te vangen. Maar wat een heisa werd 't, om dat jong op de pot te houden. Weet je nog wel: eerst met een riem aan de tafelpoot vast,

en dan een band stevig om z'n knietjes. Tenslotte had ie wel uitgekiend, dat die touwtjes hem bij 't wegkruipen niet hoefden te hinderen. Hij trok eerst z'n eene beentje uit de band en dan, al zittende nog, de andere. Dan ging hij staan, dicht tegen de tafelpoot aan. 't Potje schoof ie eenvoudig een eind weg en de riem duwde hij naar beneden en de hele kamer was voor Henkje.

Hij speelde maar weinig met z'n speelgoed meestal kiepte hij maar vlug de boel buiten de bore en ging dan lekker liggen zuigen op z'n duim, of op 't bandje van het tochtkleed om z'n bore. Maar als er eten in 't zicht kwam werd meneer weer actief en gaf dan weer een nummertje springen ten beste.

Henkje 1 jaar.

De hele familie helpt mee dat feest te vieren.

Henkje is altijd in z'n sas als er veel mensen zijn en hij kan al zo'n beetje van de één naar de ander scharrelen. Die middag kreeg ik echter de griep. Er heerste een epidemie Italiaansche griep noemden ze 't en natuurlijk deed ik er aan mee. Je moeder kwam hier gelukkig de huishouding

doen. Henkje kreeg „alleen maar bronchitis" zo als Uppie zei
Op een middag had hij 40° graden koorts, maar hij was
liefen vrolijk, zodat we haast niet merkten dat hij ziek was
Je bleef toen, ook omdat je verkouden was, maar ook omdat
je moeder je hulp best kon gebruiken, 's dagen thuis.
't Was bij die gelegenheid, (ik kan 't niet laten, om 't even op
te schrijven) dat je tegen de man van
't reclame bureau „Rebo" zei: „Dag dokter",
omdat je stellig meende, dat de
controlerende arts wel zou komen kijken,
omdat hij een „nieuweling was".

Enfin we werden weer beter,
en met Henkje in z'n tuigje
zochten we 't voorjaars zonnetje
maar vast eens op.

Zie die kleine baas
z'n best doen!

Geleidelijk aan werd Henkje wat zekerder op z'n beentjes en op goede Vrijdag 15 April kon hij opeens alleen lopen Ik was 's middags wat met hem gaan lopen, 't Was al warm toen en in dat laantje vlak voor de van Arnhem's gingen we even zitten. Henkje had veel plezier en scharrelde steeds om 't wagentje. Ineens liet hij zich los en daar liep 't ie het bos in, heel vlug, even leek 't of hij in de hei zou vallen, maar nee hoor, hij draaide zich om en kwam weer terug. Zo kon Henkje dus opeens lopen

Op de 1ste Paasdag waren we bij vader en moeder 't was zo warm, dat we buiten zaten en Henkje werd een beetje uitgekleed. Hij mocht heerlijk met water en zand een beetje kliederen en dat kippenrekje heeft z'n volle belangstelling.

2de Paasdag kwamen Louk en Jan. 't Was nog warmer dan de vorige dagen en dus moesten we naar de Ysel. Er werd een roeiboot gehuurd en we hebben allen heerlijk gezwommen

Henkje genoot er erg van. 't Plan was geweest om hem, onder een paraplu tegen de zon, wat te laten slapen maar dat wilde hij niet. Er viel ook zo veel te beleven.

Daarna ben je nog een paar dagen naar den Haag gegaan maar Henkje merkte dat nog niet zo erg.

Met Pinksteren was 't ook mooi weer. Opa en Bert waren ook weer in Deventer en de 2de Zondag verzamelde de hele familie zich in Gorssel. Ook m'n vader en moeder kwamen wandelend hier naartoe en Henkje was uitgelaten over zo veel menschen.

Henkje temidden van zijn nichtje en neefjes.

Henkje is nu al een hele baas. In de box te zitten staat 'm niet erg meer aan. Het is ook wel een erg licht geval, deze box van van Manen. Hij kan 'm zo maar in elkaar schuiven en dan de kamer er mee door. Dat is niet langer vertrouwd meer. Maar 't is zomer en Henkje is al maar buiten of hij zit bij jouw voor op de fiets. 't Wagentje wordt al niet zo veel meer gebruikt want ik loop steeds blaren aan m'n hakken.

één van z'n laatste „box" dagen

Dit lijkt hem beter al kijkt ie dan met een prutlip.

Henkje doet al niet meer zo vaak wat in z'n broek, Maar ik ben soms ook wel een zeer hardhandige moeder voor hem als ie soms zo maar naast me stond te drukken terwijl hij 't al wel best kon aanduiden.

Op een goeie dag kwam je eens met een keurig W.C. stoeltje aanzetten En daar hebben we reuze veel genot van.
Van 't tändjes en kiesjes krijgen hebben we niet veel gemerkt toen hij kwam waren er al 4 tändjes in onder- en bovenkaak. De rest kwam er vlot door en nu poetst hij ze iedere morgen al al kan hij geen water in z'n mondje houden. Hij slikt alles door.

O, ja, ik wil hier ook nog even schrijven, over jouw angst van wat Henkje wel zou kunnen overkomen. 't Was 's nachts zelfs niet uit je gedachten. Vaak riep je in je slaap: „Waar is Henkje?" Of soms ging je op eens 't bed uit om te zien waar Henkje was. Als ik dan zei: „Henkje ligt in z'n bedje", dan ging je wel weer liggen. Maar weet je wel dat je dat niet meer gedaan hebt, nadat je met de jongens naar Limburg geweest bent?

Zo ben ik dan vanzelf bij de grote vacantie terecht gekomen. Dadelijk de eerste week gingen we met je Vader en Moeder naar den Haag. Mar en Bert kwamen in ons huis. Henkje vond 't prachtig. Eerst de bus al. Daar was hij ook nog niet eerder in geweest. Toen de trein (tjokvol en nog wel 2de klas.) Ik was maar bang dat Henkje plassen of een hoopje doen moest, maar niks hoor, hij was een flinke jongen en wachtte netjes totdat hij op de W.C. thuis kon en terug naar Forssel ging 't net zo. We hadden een draagstoeltje voor hem gemaakt en hij vond 't prachtig om er in te zitten als we naar 't strand gingen. En wat had hij daar een schik.

Hij gooide 't zand maar zo over zich heen en rende maar zo de zee in als ie daar de kans toe kreeg.

„Shocking" Henkje

't Was maar fijn dat we soms 's avonds uit konden gaan Vader en moeder pasten dan op hem.

Toen we weer thuis kwamen en Henkje de laan weer zag zei hij „hé hé". En hij was blij weer thuis te zijn.

Daarna kwam jouw Limburgsche tocht en toen ik hem daags voordat je terug zou komen zei: „Morgen komt Papa weer," zei hij ook weer „hé, hé".

In die week kreeg hij erge diarhee. Gelukkig maar dat je toen niet in huis was. Vier keer op een nacht een volle luier. Dat heeft daarna lang aangehouden. Hij leefde bijna een maand lang op rijst, geraspte appel, en bosbessensap.

Henkje had tot nog toe alleen maar „papa" gezegd, daar was ik dan bij in begrepen, maar toen je weg was zei hij opeens „mama". Verder waren z'n eerste woordjes, „Henkje doen" en „hebben". Half October kwamen er meer woordjes zoals „Opa, Oma, Anni, huis, boom". 't Kleinste stokje was nog „boom" bij hem. Tante kon hij niet zeggen dat kwam er uit als caca. „Nee" zeggen kan ie verduveld goed want hij is al een eigenwijs mannetje soms. Hij weet ook wat voor geluiden de dieren maken zoals „koetje boe, en schaapje bé, de wekker ting ting"

Verder, zeg jij altijd, dat hij een technise knobbel heeft. Nu, z'n handjes staan dan ook niet verkeerd. Hij kan de stofzuiger al in elkaar zetten en de lepels en vorken ruimt hij netjes op na 't afwassen. Op muziek en dansen is ie ook gek. Hij gooit haast niets kapot. Alleen in 't begin heeft ie eens de lamp naar beneden getrokken. Sinds Oct plast Henkje als een grote man. Toen ie 't één van de eerste keren zo deed ('t was in de Huzarenlaan en Anni was bij me) hebben we ons naar gelachen, want er kwam een prachtige boog, die Henkje met beide handje wilde pakken. Z'n vingertjes werden nat en toen hij dat voelde, hield hij verschrikt op met plassen. Je had toen die snuit moeten zien.'

Met Annie's 25jarig jubileum had Henkje ook een goeie dag. We hadden de boel versierd en hij had de bloemen mogen aangeven. Dat ie 't prachtig vond, bewijst wel, dat 14 dagen later met een vieze dahlia aan kwam zetten en die moest boven de suite deur hangen.

Met 't buiten spelen is 't nu wel gedaan. In Oct waren er nog wat zonnige dagen, dat Glenkje nog even in de Zandbak kon. We gaan 's morgens vaak even naar Opa en Oma. maar ik kan hem haast niet aangekleed krijgen. Hij zegt al maar „Nee Oma" Hij houdt niet zo erg van m'n moeder. Met Opa schiet hij beter op. maar hij is gek op tante Annie want die brengt hem altijd wel wat mee en dan zegt ie: „Oe, Annie Kregen.

Soms staat ie in de gang bij de kapstok en dan hoor ik hem zeggen „Papa, mama enz. en dan wijst hij onze jassen en mantels precies goed aan. Dat is nu al weer een poosje geleden. Hij heeft nu zelf een kapstokje / een mooi plankje met 5 haken + 2 pierrots erop. / en hij weet z'n jasje en broek maar wat gauw te pakken als we zeggen dat we uit gaan.

Bijna 2 jaar. Henk en Ming

„Is Ming toch?" vraagt Henkje telkens als Ming niet in de kamer is.

Om half elf krijgt Henk altijd z'n pap (waar hij nog steeds dol op is) En dan klinkt 't steevast uit z'n mondje „Ming? pap?" Dan komt ie met Ming z'n bakje aandragen en 't onderste uit de pan doe ik er dan op. Soms lust Ming 't graag, maar ook vaak niet, maar dan krijgt ie met Henkje te doen, want die druwt Ming z'n snoet resoluut in de pap en hij gaat niet weg voor dat Ming werkelijk aan 't likken is.

Hij solt er anders wat af met die kat en die vind 't wel goed. Van de zomer heeft Ming Henkje eens erg toegetakeld en toen zworen we dat de kat weg moest. Zo af en toe zie ik nog wel eens een krabje op armpje of beentje maar Henk trekt er zich niets van aan. Ik heb al ondervonden dat die 2 niet alleen in de kamer mogen zijn. 4 Was 8 Even voor de kerstvacan.

Ze waren beiden in de kamer en ik nog maar poosje in de keuken bezig, toen Henkje triomfantelijk bij me kwam. „Mee, Mama," zei hij. Nieuwsgierig ging ik mee, maar ik schrok me een ongeluk toen ik de stapel kussens, kranten en kleertjes zag, vlak voor en tegen de haard aan. Een kussen brandde aan de punt en de kapok binnen in was al aan 't smeulen. Ik smeet de kussens naar buiten en Henkje met een paar klappen voor z'n bibs op de divan en toen kwam Ming doodkalm onder de brandstapel weg. En zo solt hij er wat of met die kat. Maar de laatste paardagen geeft ie Ming toch ook al stevige trappen te incasseren. Maar dat mag niet, want dan krijgt ie zelf een klap, dat heeft ie al wel gemerkt.

Ook zegt ie vaak „Mars weg!" en dan moet Ming de kamer uit. Dat heeft ie van ons overgenomen natuurlijk. Hij houdt geloof ik wel van dieren. Paarden vindt ie ook prachtig. Laatst zag ie eens 't paard van van der Mey de stal binnen leiden en daar was Henk vol van „Paard in huis" zei hij

26. Juli '53.

Lang is er in dit boek niet geschreven en ondertussen zijn we al weer 3 jaar verder. Henk is nu een stevige bog van bijna 5½ jaar. T'link en groot voor z'n leeftijd. Nog altijd erg handig in z'n knuisten. In een ogenblik zet een bel op z'n step. Of timmert een bat voor een bal in elkaar of vlieg machines. Verder zit ie altijd met z'n neus vooraan bij 't etenkoken. En toen we laatst een paar dagen uit waren met de klas, zette hij 's morgens voor Opa en Oma die op hem pasten, thee. Schelden, kan ie ook en dat is erg vervelend want hij wil 't niet laten. Vooral als hij moe is, en dat is hij vaak. We denken dat 't komt, omdat hij zo hard groeit. En dan altijd nog zuigt ie op z'n duim.

In Januari van dit jaar heeft ie wat kinderziekten opgedaan. Eerst waterpokken en direct daarop maselen en toen na een paar weken lichte longontsteking. Daarna was 't ie lange tijd lastig en ongezeggelijk en een slechte eter. Hij krijgt echter alles wel op maar zelden doet ie 't geheel alleen.

Deze tekening, waar hij anders niet veel van terecht brengt maakte hij op de kleuterschool op 24 juni '53

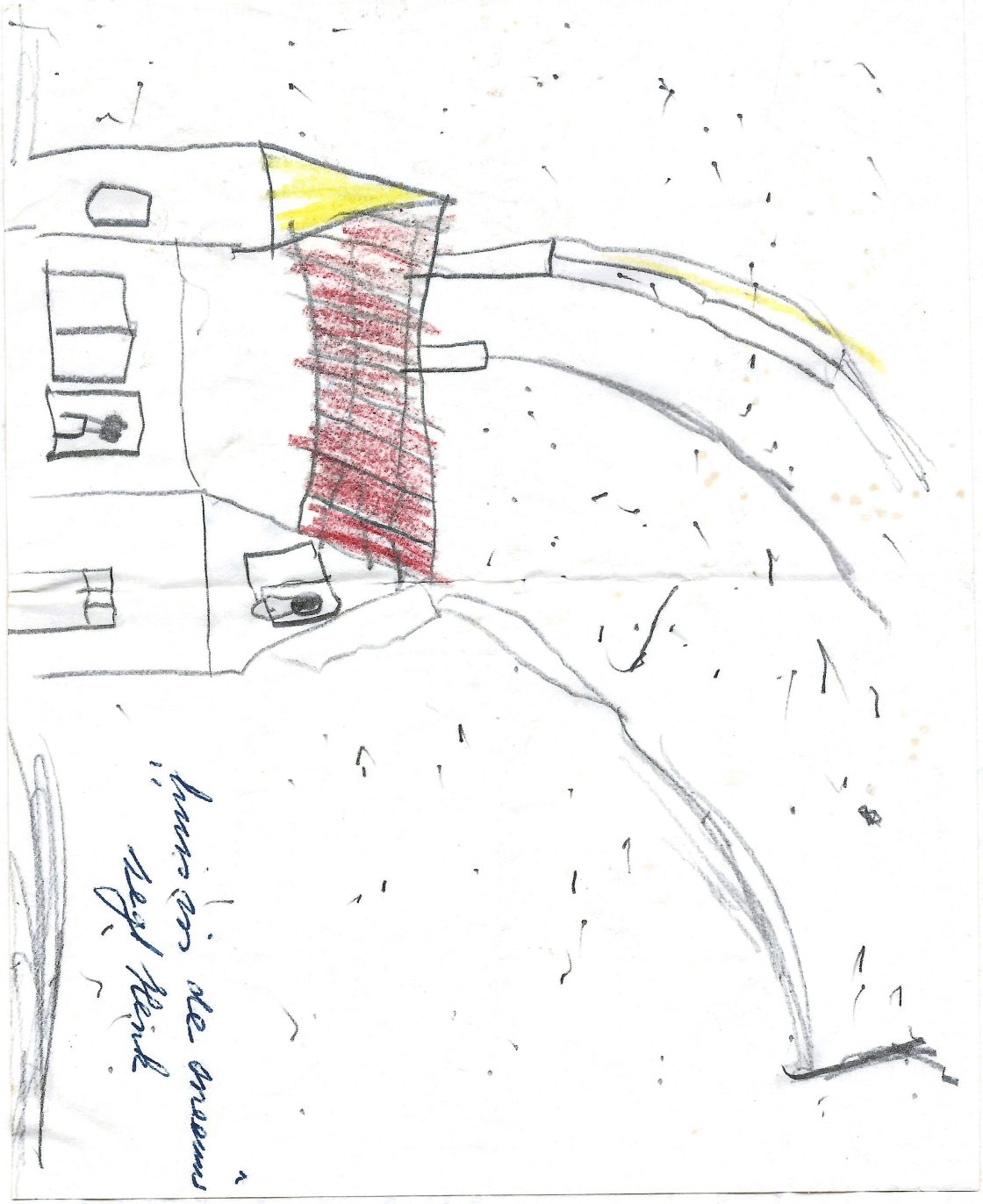

Soms is hij „very lovely" zoals Mrs Diggle zegt, toen 24 ~~die~~ van de week weer hier waren. Hij kwam van de week uit school, waar hij zich best op z'n gemak voelt en zei tegen me: „Dag ~~[illegible]~~ mamsi schatje, hoe gaat 't met je? Oh hebje 't water al klaar staan, dan kan ik me gauw gaan wassen. Zal ik nog even melk voor je halen?"

Heel vaak is 't echter anders. Dan is 't brullen, schoppen, schelden en weglopen.

Henk is gek op voorlezen en iedere avond moeten we er aan geloven. Iedere avond ligt hij er nog voor 7 uur in en hij slaapt dan direct. 's morgens is hij echter vroeg wakker meestal om zes uur of nog eerder.

Ook als 't ie in bad moet, waar jij hem nog steeds vaak bij helpt en iedere morgen, als jij hem wast, is het brullen. Vorig jaar vond hij 't nog prettig, toen ging hij met plezier onder de koude douche staan, bij de Schutte's in den Haag waar mee we van huis ruilden en waar we nu weer naar toe zullen.

Henk 4 jaar
gooit een
kluit zand
weg en
kijkt hoe
't meewalt

5 jaar

Hier is dan de
slechte eter

5 jaar
met Ein
vriendjes
in de boom

Henk. Gerrit Zinholt
Bartje Dikkeboer.

H. leert ping-pongen. 4½ j.

Zomer '52. bij Geke en Bartje. Dikkeboer